

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Sfântul Ioan Gură de Aur, despre citirea cu folos a Sfintei Scripturi

Sfânta Scriptură este pentru Sfântul Ioan Hrisostom un izvor nesecat de învățături morale. Propovăduirea acestor învățături este în concepția sa opera de căpetenie a interpretului cărților sfinte. Toate regulile de viață creștină se găsesc acolo, în cuvintele inspirate de Duhul Sfânt. Dar pentru a deschide comoara Scripturii și a se folosi de ea tâlcuitorul are nevoie de o anume pricepere. Marele Părinte asemuiește Sfânta Scriptură cu o chitară, care în mâna unui artist scoate sunete care înalță sufletul și îl desfășează, în timp ce sunetele produse la atingerea degetelor celui neîndemnat întristează pe ascultători. Tot astfel și cu scrierile sfinte: mulți le citesc, dar nu toți obțin un folos, nu toți iau un fruct; iar cauza este că nu se adâncesc asupra celor scrise, nu știu să folosească din ele. În acest fel atât necunoașterea Sfintei Scripturi cât și înțelegerea ei greșită produc mai mult rău decât bine. „Necunoașterea Scripturilor este mare rău; căci acelea din care trebuie să folosim ne sunt vătămătoare. Astfel, de multe ori, și unele medicamente lăcuitorilor prin firea lor distrug și duc la pierzare pe cei care se folosesc de ele, fără să știe să le întrebuințeze bine; sunt și arme care pot să ne apere; dacă însă cineva nu știe să le mânuiască, este distrus de ele”. Cuvintele sfinte sunt arme spirituale, care nu sunt însă de niciun folos dacă nu știm să le întrebuințăm. Evident, nu din cauza slăbiciunii armelor, ci din pricina lipsei de pricepere a oamenilor. Dacă nu citim cărțile sfinte așa cum se cuvine, cu toată înălțimea adevărilor pe care le cuprind, în loc să ne îndreptăm, cădem mai mult. Multe erezii și păcate își au originea atât în necunoașterea cuprinsului Sfintei Scripturi, cât, mai ales, în greșita ei interpretare. Din această cauză, sfântul Ioan Hrisostom îndeamnă pe preoți să călăuzească pe cititori, explicându-le Sfânta Scriptură, iar acestora le recomandă să citească sfintele cărți cu mare atenție. În acest fel este înlăturat pericolul de a cădea în greșeli, rămânând Sfânta Scriptură, așa cum a fost dată, o carte de învățătură veșnică.

Viața creștinului trebuie să fie o trăire după principiile propovăduite în sfintele cărți, numai astfel, acestea corespund scopului lor. „Pentru aceasta interpretăm Scripturile, zice Hrisostom, nu numai ca să le învățăm, dar ca să îndreptăm și moravurile voastre. Dacă nu are loc aceasta, în zadar le citim, în zadar le explicăm”.

Și cărțile istorice au fost scrise în scop didactic. Sfinții autori istorisesc atât faptele bune săvârșite de cei dreți, cât și faptele rele ale celor păcătoși; citind pe cele dintâi, creștinii sunt datori să facă și ei asemenea, auzind de celelalte să le evite pentru a nu avea de suferit aceleași pedepse. În Sfânta Scriptură sunt nenumărate pilde de viață în virtute: „unul a strălucit prin sărăcie, altul prin avuții, adică Ilie prin sărăcie, Avraam prin bogății; calea pe care o crezi mai ușoară și mai potrivită urmează-o. Iarși, unul prin căsătorie, altul prin feciorie; prin căsătorie Avraam, Ilie prin feciorie; mergi pe calea pe care vrei, căci fiecare din ele duce la cer. Unul prin post: Ioan, altul fără posturi: Iov. Acesta avea și grija copiilor, a fiicelor și a casei, având și multă avuție; celălalt nu avea nimic în afară de veșmântul de păr de cămilă. ... David a strălucit în împărăție; purpura și diadema nu i-au vătămat; altuia i-a fost încredințată ocrotirea unui întreg popor, vorbesc de Moise, ceea ce este și mai greu. Aici puterea era mai mare, din care pricină și greutate mai multă. Ai văzut pe cei care s-au distins prin bogăție, ai văzut pe cei în sărăcie, ai văzut pe cei în căsătorie, ai văzut și pe cei în feciorie; privește, dimpotrivă, pe cei care au pierit din cauza căsătoriei și a fecioriei, a bogăției și sărăciei. Prin căsătorie mulți oameni au pierit, cum a fost Samson; dar nu din cauza căsătoriei, ci din pricina voinței lui; prin feciorie, cele cincisecizeci, prin bogăție, bogatul care privea de sus pe Lazăr; prin sărăcie, nenumărați sunt cei care și astăzi pier...”. Multe altele se găsesc în Sfânta Scriptură; conținutul lor nu poate avea nicicând sfârșit.

Continuare în pagina 2

Pr. Adrian MURG

PREDICA

De la robie la LIBERTATE prin atingerea de HRISTOS

Duminica a XXIV-a după Rusalii

„În vremea aceea a venit la Iisus un bărbat, al cărui nume era Iair și care era mai-marele sinagogii. Și căzând la picioarele lui Iisus, îl ruga să intre în casa Lui, căci avea numai o fiică, ca de doisprezece ani și ea era pe moarte. Și, pe când se ducea El, mulțimile îl împresurau. Și o femeie, care de doisprezece ani avea scurgere de sânge și cheltuisese cu doctorii toată averea ei, și de nici unul nu putuse să fie vindecată, apropiindu-se pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui și îndată s-a oprit curgerea sângelui ei. Și a zis Iisus: Cine este cel ce s-a atins de Mine? Dar toți tăgăduind, Petru și ceilalți care erau cu El, au zis: Învățătorule, mulțimile Te îmbulzesc și Te strămtorează și Tu zici: Cine este cel ce s-a atins de Mine? Iar Iisus a zis: S-a atins de Mine cineva. Căci am simțit o putere care a ieșit din Mine. Și, femeia, văzându-se vădită, a venit tremurând și, căzând înaintea Lui, a spus de față cu tot poporul din ce cauză s-a atins de El și cum s-a tămăduit îndată. Iar El i-a zis: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mântuit. Mergi în pace. Și încă vorbind El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicând: A murit fiica ta. Nu mai supăra pe Învățătorul. Dar Iisus, auzind, i-a răspuns: Nu te teme; crede numai și se va izbăvi. Și venind în casă n-a lăsat pe nimeni să intre cu El, decât numai pe Petru și pe Ioan și pe Iacov și pe tatăl copilei și pe mamă. Și toți plângeau și se tânguiau pentru ea. Iar El a zis: Nu plângeți; n-a murit, ci doarme. Și râdeau de El, știind că a murit. Iar El, scoțând pe toți afară și apucând-o de mână, a strigat, zicând: Copilă, scoală-te! Și duhul ei s-a întors și a înviat îndată; și a poruncit El să i se dea să mănânce. Și au rămas uimiți părinții ei. Iar El le-a poruncit să nu spună nimănui ce s-a întâmplat.” (Luca 8, 41-56)

Dacă pericopa evanghelică a Duminicii trecute ni l-a înfățișat pe Mântuitorul ca Stăpân peste puterile cele întunecate ale iadului, alungând demonii și redând celui îndrăcit o minte întreagă și capacitatea de a dialoga și de a se îmbrăca, estompate de prezența și lucrarea diavolului, pericopa evanghelică a acestei Duminici, a 24-a după Rusalii, în care se citește textul de la Luca, cap. VII, v. 41-56, îl arată pe Hristos ca Stăpân peste neputința trupeză, prin vindecarea femeii cu scurgerea de sânge, și ca Stăpân peste moarte, prin învierea fiicei lui Iair, mai marele sinagogii din orașul Capernaum.

Ambele Duminici scot în evidență atotputernicia lui Dumnezeu, manifestată în lucrarea de eliberare a omului de sub robia demonului, a stricăciunii și a morții și reșezarea lui în demnitatea firească de fiu al lui Dumnezeu, chemat să experimenteze și să manifeste liber viața cu care Dumnezeu l-a înzestrat. Deci, ambele pericope evanghelice subliniază faptul că viața pe care Dumnezeu a dăruit-o omului nu se poate manifesta plinar decât în condițiile unei permanente comuniuni cu Hristos Cel Întrupat, care prin patima Sa de pe Cruce, prin pogorârea la iad, prin Învierea și prin Înălțarea Sa la cer, a eliberat firea omenească din robia diavolului,

a stricăciunii și a morții. În afara lui Hristos orice inițiativă a omului, oricât de laudabilă și apreciată ar fi, nu poate înfrânge și depăși limitele stricăciunii și ale morții, care, datorită depărtării de Dumnezeu, au devenit structurale existenței omului. Mai mult de atât, orice inițiativă omenească, fie demers științific sau act cultural, fie demers social sau act politic, indiferent de natura ei, în afara lui Hristos ajunge să fie expresie a stricăciunii și a morții, iar viața să fie confiscată într-o năucitoare mișcare de „scurgere”, cu neputință de oprit prin priceperea și efortul omenească.

În limbajul Scripturii, limbaj cu un puternic substrat simbolic, cele ce se întâmplă în trup sunt porți deschise pentru ceea ce se întâmplă în duh, prin cele trupesti suntem îndemnați să ne ridicăm cu mintea la cele duhovnicești și să înțelegem modul în care omul poate deveni din om trupesc om duhovnicesc, sau cum cele trupesti ajung de se înduhovnicesc. Deci și întâmplările relatate în pericopa Evanghelie intră în aceeași logică a tâlcuirii duhovnicești și suntem îndemnați la o citire și asumare duhovnicescă a conținutului pericopei ce s-a citit.

Continuare în pagina 2

Pr. Ionel SCÂNTEIE

Din sumar

Decanii Facultăților de Teologie din România în vizită la Bruxelles
pagina 3

Știri
pagina 4

De la robie la LIBERTATE prin atingerea de HRISTOS

Urmare din pagina 1

Astfel, scurgerea sângelui poate să însemne risipirea vieții, semnificație susținută și de faptul că în Vechiul Testament sângele simboliza viața, sângele și apa fiind noțiuni similare. „Viața a tot trupul este în sânge” se spune în Levitic cap. 17, v. 11, și „sângele are în el viața” se spune în Deuteronom cap. 12, v. 23. În perspectiva duhovnicească a Bisericii, această scurgere de sânge sau de viață se întâmplă, ne confirmă experiența ascetică a Părinților pustiei în mod special, prin spărturile pe care patimile le produc în om, spărturi prin care omul se risipește, se împrăstie, pierde cheagul vieții lui, adică harul Duhului Sfânt. Deci sângele trimite la viață, iar noțiunea de viață în Taina Bisericii se acoperă cu prezența harului Duhului Sfânt, har care lucrează în om îndumnezeirea

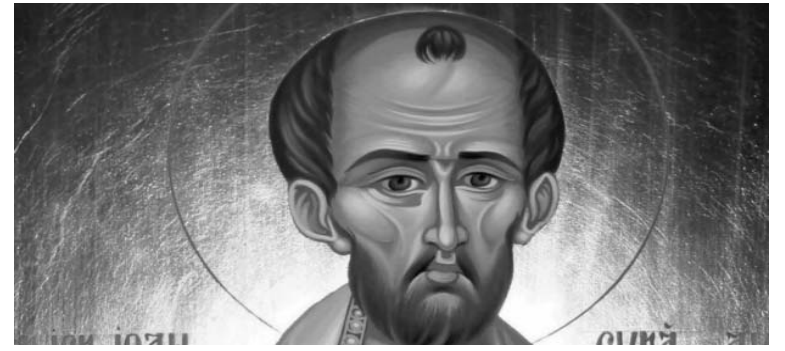
sau refacerea după chipul lui Hristos. Dobândirea harului Duhului Sfânt este scopul vieții creștine, spune Sfântul Serafim de Sarov, pentru că în har suntem copii ai lui Dumnezeu.

Efectul pierderii harului Duhului Sfânt este moartea duhovnicească, sugerată în pericopa citită prin moartea fiicei lui Iair. Pierderea vieții sau a harului prin zăbovirea pentru multă vreme în neputințele patimilor, prin care viața sau harul se scurge din om, are ca și capăt inevitabil moartea duhovnicească.

Femeia ne învață că putem primi vindecare de cele de care pătimim prin faptul de a ne atinge cu credință de Hristos. Doar atingerea de Hristos a oprit scurgerea sângelui. Doar atingerea și, ceea ce este infinit mai mult, doar împărtășirea cu Hristos poate să închidă gurile prin care omul pierde ha-

ru, pierde viața, pierde sensul, pierde rațiunea de a fi, rațiunea de a zâmbi, rațiunea de a fi bucuros...! Ceilalți „doctori”, adică orice realitate pe care omul o idolatrizează, pentru care trăiește și care îl robește nu poate să-i facă nimic prin care să-i aline durerea provocată de experiența pierderii vieții și intrarea în spațiul morții duhovnicești, tradus de multe ori ca teritoriu al absurdului și al lipsei de sens. Dar din orice fel de moarte ne poate scoate Hristos! Biserica trăiește taina mormântului gol, pentru că ceea ce mai înainte fusese în mormânt acum este așezat de-a dreapta Tatălui în Ceruri.

Aceasta este nădejdea cu care ne îmbie pericopa evanghelică de azi: în orice fel de neputință am fi să știm că Hristos ne poate vindeca și în orice fel de moarte am fi să știm că Hristos ne poate învia!

Sfântul Ioan Gură de Aur, despre citirea cu folos a Sfintei Scripturi

Urmare din pagina 1

Luăm din ele numai ceea ce ne este de folos de fiecare dată și atât cât puterile noastre omenești ne îngăduie. „Mare este bogăția acestei comori și belșugul de ape ale acestei fântâni duhovnicești, zice sfântul Ioan Hrisostom. Să nu te miri de truda noastră în acest domeniu, și înaintașii noștri, după puterea lor au scos de acolo toată apa, și urmașii noștri iarăși vor încerca să facă același lucru, dar nici ei nu vor putea să o golească; se măresc izvoarele și dau apă din belșug. Astfel este natura izvoarelor duhovnicești; cu cât cineva voiește să scoată din belșug apă, cu atât mai mult izvorăște și o aduce harul spiritual”. Privind Sfânta Scriptură cu acești ochi, înțelegem deplin motivele pentru care sfântul Ioan Hrisostom a putut spune cândva: „un paradis al bucuriei este citirea sfințelor Scripturi; și paradisul bucuriei este mai bun decât celălalt paradis”.

Sfântul Mare Mucenic Dimitrie (26 octombrie)

Sfântul Mucenic Dimitrie era fiul marelui dregător al Tesalonicului. Părinții săi îmbrățișează credința cea nouă a Mântuitorului, dar nu îndrăzneau să o mărturisească de frica marilor prigoniri, ce se porniseră atunci de către împărații păgâni împotriva creștinilor. Pe Dimitrie l-au botezat în taină și l-au crescut în cunoașterea deplină a Sfințelor Scripturi. După moartea părinților Dimitrie a moștenit toată multa lor bogăție, dar și cinstea bunului lor nume fiind așezat mare dregător împărătesc în locul tatălui său. A fost iubit de toți oamenii pentru dreptatea sa nepărtinitoare, pe care o împărțea tuturor și pentru grija ce o purta săracilor, Dimitrie a cârmuit cu vrednicie cetatea, propovăduind pe față dreapta învățătură a lui Hristos și aducând pe mulți la învățătura creștină.

Tânăr era, frumos era, din neam mare și cinstit, peste toate învrednicit cu puterea și încrederea străluciților împărați din Roma. Înaintea lui Dimitrie se deschidea un viitor plin de fagăduințe, fiindcă ajunsese guvernator în Tesalonic. Dar Dumnezeu i-a rezervat ceva mai înalt și mai statornic decât slava lumească. Guvernatorul Tesalonicului era creștin însuflețit de o mare credință în Hristos. El nu numai că trăia viața

evlavioasă și-L iubea pe Dumnezeu cel viu din toată inima, dar îndemna și pe cei din jurul său să trăiască viața cea nouă în Hristos. Credința lui Dimitrie și râvna lui pentru Biserica creștină au fost aduse la cunoștința împăratului Maximian care stăpânea atunci imperiul roman și venise în Tesalonic. Aflând împăratul cel necredincios despre purtările lui Dimitrie, a hotărât să-l cerceteze și cu înfricoșată osândă să-l piardă, dacă nu se va lepăda de Hristos. Venind prin cetatea în care cârmuia Dimitrie, împăratul a poruncit să se facă mari praznice, și toți locuitorii să se închine idolilor păgâni și să le aducă jertfe. Chemându-l împăratul și cercetându-l, Dimitrie a mărturisit cu îndrăzneală ca este creștin. „Trebuie să te lepezi de învățăturile mincinoase, Dimitrie, și să te închini zeilor statului ca să îți păstrezi harul meu” zise împăratul. „Eu cred adevărului” răspuse Sfântul Dimitrie, „și de Hristos nu mă lepăd pentru toate mărimile lumii”. Iar el nevoind să se îndepărteze de Hristos s-a pregătit prin post și rugăciune, pentru osândă ce știa că-l așteaptă. Dimitrie a chemat la el pe un creștin, i-a dat toată averea sa și i-a poruncit să o împartă cu dreptate celor ce vor avea trebuință. Pentru că Sfântul Dimitrie nu s-a lepădat de Hristos, tiranul împărat a poruncit: „pentru nesupunere îndată guvernatorul creștin să fie depus din demnitatea sa și aruncat în temniță.” Sfântul nu și-a tăgăduit convingerile, n-a trădat credința în Hristos, ci a rămas neclintit și tare în credință ca o stâncă bătută de valurile infuriate. Chiar în închisoare el a mărturisit pe Hristos și a încurajat pe credincioșii care sufereau împreună cu el, îndeosebi pe Nestor.

Împăratul a pus la cale mari petreceri și praznice în cetate și își desfăta ochii privind luptele ce se purtau între voinici. Printre acești luptători era unul vestit pe nume Lie pe care nimenea nu-l putea birui. Pe acesta, îi era plăcut împăratului să-l vadă, cum răpune cu ușurință și fără milă, pe toți câți se încumetau să-și

măsoare puterile cu el și mai ales cu osebire pe creștini. Tânărul creștin Nestor văzând cum Lie omoară mulțime de credincioși, pentru desfătarea păgânului împărat, a mers la Dimitrie în temniță și i-a mărturisit că: „punându-și nădejdea în Hristos” el se va lupta cu nebiruitul ucigaș. Dimitrie l-a întărit, spunându-i: „de ai credință în tine, îl vei birui”. Nestor luptând cu Lie, l-a răpus pe acesta. S-a mâniat împăratul de pierderea lui Lie, și aflând că Dimitrie l-a îmbărbătat pe Nestor și l-a îndemnat să se lupte, a poruncit să-lucidă de dreptcredinciosul Dimitrie. În dimineața zilei de 26 octombrie, pătrunzând ostașii în temniță, l-au aflat pe Sfântul Dimitrie stând în genunchi și rugându-se s-au năpustit asupra lui și l-au străpuns cu sulțile, Sfântul Mare Mucenic Dimitrie a căzut răpus ca un erou. Sufletul marelui mucenic este în mâna lui Dumnezeu. Această floare neveștejită a fost culeasă de Hristos din văile muceniei Bisericii Sale și răsădită în grădina raiului, unde de-a pururi va înflori și va răspândi mireasma bineplăcută Sfintei Treimi. Sfântul Dimitrie împărățește acum cu Hristos în slava cea neapusă, iar pe pământ numele pătimitorului se mărește de la o margine a lumii la cealaltă.

Alături de marele mucenic, în vremea prigoanelor sângeroase care au durat peste 300 de ani, mii și mii de mucenici au căzut victime furiei vrăjmașilor Bisericii creștine. Prigoanele ar fi trebuit să aibă drept urmare distrugerea credinței în Hristos. Biserica creștină, pusă în focul prigoanelor, ar fi trebuit să fie desființată. Dar credința în Fiul lui Dumnezeu prin persecuții s-a întărit, Biserica a biruit lumea, chinurile groaznice prin care păgânii au încercat să nimicească pe primii creștini au fost cauze și prilejuri ca noua religie să se răspândească peste tot pământul. Călii care îi chinuiau și ucideau pe creștini, adesea au sfârșit prin a se converti la creștinism. Tertulian un apărător al Bi-

sericii creștine scria: „Sângele mucenicilor a fost sămânță de noi creștini”. Dacă este mareț să mori pentru un ideal omenesc, este cu mult mai glorios să mori pentru dragostea lui Dumnezeu, zice Sfântul Iacob: „Ferice de cel ce rabdă ispita. Căci după ce a fost găsit bun, va primi cununa vieții, pe care Dumnezeu a fagăduit-o celor ce-L iubesc” (Iacob 1, 12). Sfântul Ciprian spune într-o lucrare de a sa: „Pentru creștini nu există numai o singură cunună, care se dobândește în vremea prigoanelor; are și vremea de pace cununa sa”. Mucenicia din vremea de pace este curajul eroic de a-L mărturisi pe Hristos în viața de toate zilele... Și voi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului” (Fapte 1, 8). Cununa muceniei sângeroase a trecut, dar cea a muceniei nesângeroase o putem câștiga în fiecare zi numai să voim.

Viața este o luptă, s-a spus de mult; cu atât mai mult viața creștinului este o luptă continuă cu patimile și ispitele ce-i vin de la diavolul, pizmuitorul fericirii omenești. Pentru a putea birui ispitele, creștinul trebuie să ia „toată armătura lui Dumnezeu” și anume: să-și încingă mijlocul cu adevărul, care este temeliea vieții creștine: adevărul descoperit de Iisus Hristos; să îmbrace platoșa dreptății, care este ascultarea de poruncile lui Dumnezeu; să încalțe picioarele într-o gătire a Evangheliei păcii luând peste toate pavăza credinței cu care veți putea stinge săgețile vicleanului cele aprinse; și coiful mântuirii luați și sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu (Efeseni 6, 13-17).

Fie ca pomenirea Sfântului Marelui Mucenic Dimitrie să trezească în inimile noastre o credință tare și o dragoste desăvârșită pentru a ne face toată datoria față de Domnul Hristos.

Ioan Claudiu MOCA

Decanii Facultăților de Teologie din România în vizită la Bruxelles

Decanii facultăților de teologie ortodoxă din Patriarhia Română s-au aflat în perioada 18-19 octombrie 2017 în Belgia. Ei au vizitat instituțiile europene de la Bruxelles și Universitatea din Louvain.

Vizita membrilor Colegiului Decanilor Facultăților de Teologie Ortodoxă din România a fost organizată de Reprezentanța Patriarhiei Române pe lângă instituțiile europene în colaborare cu Facultatea de Teologie din București.

În prima zi, decanii au vizitat șantierul Bisericii Sfântul Nicolae din Bruxelles. În continuare, la Parlamentul European, deputații români le-au prezentat modul de funcționare al instituțiilor europene, dar și

problemele cu care se confruntă Europa în acest moment.

Pr. Prof. Univ. Dr. Ștefan Buchiu, decanul Facultății de Teologie din București, a spus că România este reprezentată substanțial în Parlamentul European.

Parlamentarii noștri ne-au făcut cunoscut că sunt apărute valorile culturale și religioase ale României. Se pune accentul pe solidaritatea națiunilor europene, pe modul în care ele pot găsi soluții la problemele secolului XXI. A fost o experiență interesantă și vom împărtăși aceste impresii favorabile studenților, a declarat decanul Facultății de Teologie Ortodoxă Justinian Patriarhul din București pentru Trinitas TV.

Pr. Prof. Univ. Dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie din Iași a subliniat că prezența decanilor la Bruxelles arată importanța Bisericii și a teologiei ortodoxe în cadrul țării și în cadrul Uniunii Europene.

Biserica și Teologia sunt factori importanți care nu pot fi și nu trebuie trecuți cu vederea, o voce care ar trebui să fie luată în seamă, a adăugat decanul Facultății de Teologie Ortodoxă Dumitru Stăniloae din Iași.

Delegația s-a întâlnit și cu membrii Comitetului Reprezentanților Bisericii Ortodoxe pe lângă Uniunea Europeană (CROCEU). Aceștia i-au informat pe profesorii români asupra activității lor în capitala europeană și asupra întâlnirii CROCEU care a avut loc la Moscova în perioada 6-9 octombrie 2017.

În a doua zi, decanii s-au deplasat în vechiul oraș universitar Louvain, unde au vizitat

biblioteca universității și carillon-ul (grup de clopote) din turnul acesteia.

Profesorii au avut o întrevedere cu reprezentanții Facultății de Teologie Romano-Catolică, în cadrul căreia s-a discutat despre intensificarea relațiilor cu facultățile noastre și despre organizarea unor manifestări științifice.

(www.basilica.ro)

Monahul Lavrentie și moaștele Sfântului Dimitrie Basarabov

Cuviosul părinte, Dimitrie cel Nou, a trăit în vremea dreptcredincioșilor împărați româno-bulgari (s-a născut în secolul XIII-lea, după alte surse, în sec al XV-lea, iar după sinaxarele Bisericii bulgare, în sec al XVII-lea) și era dintr-un sat care se numește Basarabov, sat așezat pe marginea apei Lomului. La început a fost păstor de vite în satul lui, apoi văzând că toate ale lumii sunt trecătoare, a ieșit din satul Basarabov și s-a sălășluit mai întâi într-o peșteră din apropierea acestui sat, iar apoi s-a făcut monah la mănăstirea care era înăuntrul peșterii. Dar cine poate spune ostenele, postul, rugăciunea și privegherile pe care le făcea și prin care s-a învrednicit și de darul facerii de minuni? El și-a cunoscut și vremea ieșirii sufletului din trup când, intrând în mijlocul a două pietre, și-a dat prealuminatul său suflet în mâna lui Dumnezeu.

Odată, a venit Preasfințitul Mitropolit al Târnovei, anume Nichifor, cu soborul lui, ca să se închine cinstitelor moaște ale Sfântului Dimitrie. Și, închinându-se mai întâi Mitropolitul și sărutând sfintele moaște, s-a depărtat puțin și a șezut pe un scaun; după aceea, mergând pe rând toți ceilalți din sobor și sărutând sfintele moaște, un oarecare monah, anume Lavrentie, în

vremea sărutării, încercând să rupă cu gura o mică pârțică din moaștele Sfântului, a rămas cu gura deschisă; și toți, căutând la dânsul și văzându-l cu gura deschisă, nu pricepeau ce a pătimit, iar Mitropolitul i-a poruncit să se dea la o parte, ca să se închine și ceilalți.

Dar el, fiind mut și fără glas, de-abia s-a depărtat puțin de la sicriul Sfântului. După ce au ieșit toți, a căzut cu lacrimi la moaștele Sfântului, cerându-și iertăciune, și astfel i s-a dezlegat limba și a grăit ca mai înainte. A mers apoi cu Mitropolitul la cel

care-i găzduia și i-a spus toate cele ce a pătimit.

Iar el a zis: „O! Păcătosule, cum n-ai socotit, că de-ar fi fost să se împartă sfintele moaște la toți care vin să se închine lor, până acum n-ar mai fi rămas nimic. Deci, de acum pocăiește-te, că ai greșit lui Dumnezeu și Sfântului!”

(Viața, Acatistul și Paraclisul Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Editura Cuvântul Vieții, a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2011, p. 28)

PRIZONIERUL

Uneori calcă cineva în inima mea,
Calcă aprins, parcă s-o ia.

O măsoară în jos și-n sus.
Eu tac, ascult și adast supus:

O fi boala, o fi moartea
Nu mă răzvrătesc, asta mi-e partea.

Mă doare, dar nu mi-e frică
Numai inima se face mică, mică...

Într-o noapte pașii largi, tot mai largi...
– Domol, inimă, că te spargi.

Strig la ea – ești nebună?
Ea-mi bate-n urechi să-mi spună:

Omule, scoală, este El!
– Care El? Cine? Stai nițel!

El, Domnul, găfăie ea,
Ne măsoară cu pas de stea...

Eu dintr-o dată-mi încordez tăria
Cataractă mă inundă bucuria:

– Oh, Te-am prins, Doamne, nu mai scapi, Te țin prizonier...
– “Bine, zâmbi El, ține-Mă o clipă” – Ah, gemui, pier...

O clipă, inima mi se făcuse Cer.

Vasile Voiculescu

ȘTIRI

Aniversare în Mitropolia Banatului. 70 de ani de la reînființare

În Duminica a XXIII-a după Rusalii la Catedrala Mitropolitană din Timișoara a avut loc o serie de evenimente dedicate celor șapte decenii de la reînființarea Mitropoliei Banatului.

Sfânta Liturghie din 22 octombrie 2017 a fost oficiată de un sobor de ierarhi, membri ai Sfântului Sinod a Bisericii Ortodoxe Române, alături de părinții consilieri de la Centrul eparhial și de preoții și diaconii de la Catedrala Mitropolitană, informează site-ul oficial al Mitropoliei Banatului.

Din soborul ierarhilor au făcut parte: IPS Laurențiu, Mitropolitul Ardealului, IPS Ioan, Mitropolitul Banatului, IPS Timotei, Arhiepiscopul Aradului, PS Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, PS Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei și Episcop Locțiitor al Episcopiei Daciei Felix, PS Paisie Lugojanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, PS Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

În timpul Sfintei Liturghii au fost pomeniți ctitorii și personalitățile ce au contribuit la împlinirea visului bănățean din această parte a țării, de a avea o Mitropolie, precum: Mitropolitul Vasile Lazarescu, Protopopul Dimitrie Țichindeal, avocatul Emaoil Ungureanu, Protopopul Dimitrie Țiucra ș.a.

Cuvântul a fost rostit de Mitropolitul Ardealului care a prezentat numeroșilor credincioși bănățeni, prezenți la Sfânta Liturghie, învățăturile textului biblic de la Luca, cap. 8, 26-39, unde se vorbește despre vindicare minunată a demonizatului din ținutul Gherghesenilor de Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Simpozion Național dedicat mărturisitorilor din timpul regimului comunist și împlinirii a 7 decenii de la reînființarea Mitropoliei Banatului

Lucrările Simpozionului Național „Martiri și mărturisitori ai dreptei credințe în timpul regimului comunist. 70 de ani de la reînființarea Mitropoliei Banatului” au debutat în din 21 octombrie 2017 cu o rugăciune, după care PS Paisie Lugojanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, a dat citire mesajului Părintelui Patriarh Daniel, intitulat O făclie de Înviere în Ortodoxia bănățeană.

La această manifestare științifică au participat, cu referate și comunicări, ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, academicieni, decani, profesori universitari, cercetători în domeniul teologiei și studenți din Mitropolia Banatului și din țară, informează site-ul oficial al Mitropoliei Banatului.

În prima parte a simpozionului, moderată de Înalt-

preasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, au susținut referate: IPS Timotei, Arhiepiscopul Aradului; PS Lucian, Episcopul Caransebeșului: Episcopia Caransebeșului – aureola sacrificiului; PS Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei și Episcop administrator al Episcopiei Daciei Felix; PS Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului: Mărturii monahale din timpul comunismului și PS Paisie Lugojanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei: Înființarea Mitropoliei Banatului și dificultățile ei de-a lungul perioadei comuniste.

Simpozionul face parte din seria manifestărilor organizate de Arhiepiscopia Timișoarei cu prilejul Anului comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului în Patriarhia Română.

Comemorarea Patriarhului Justinian în cadrul Cercului misionar Arad

Joi, 19 octombrie 2017, cu binecuvântarea și în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a avut loc întrunirea Cercului pastoral-misionar Arad, coordonat de către părintele dr. Ioan Tulcan. Întrunirea a debutat cu săvârșirea Sfintei Liturghii de către un sobor de preoți în biserica „Adormirea Maicii Domnului” a Parohiei Arad-Centru. Răspunsurile liturgice au fost date de către preoții participanți. Întrunirea de astăzi a stat sub semnul comemorării a 50 de ani de la vizita Patriarhului Justinian la Arad (21-24 octombrie 1967) și totodată, de la târnosirea acestei biserici precum și a paraclisului „Sfânta Treime” din reședința episcopală. Doi dintre slujitorii de astăzi, părintele Emil Roman, respectiv arhid. Iov Orădan au fost prezenți și la vizita Patriarhului Justinian în anul 1967. La finalul Sfintei Liturghii, soborul de slujitori au oficiat o slujbă de pomenire a Patriarhului Justinian.

După săvârșirea sfintei slujbe au avut loc lucrările cercului misionar, la care au participat și consilieri de la

Centrul Eparhial, protos. dr. Iustin Popovici, pr. Silviu-Nicolae Faur, pr. Gabriel Mariș precum și pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului. Lucrările au debutat cu un cuvânt din partea Chiriarhului locului. Înaltpreasfinția Sa a evocat personalitatea providențială a Patriarhului

Justinian, amintind de faptul că a condus Biserica într-o vreme de martirizare a ei. A fost patriarhul care a trecut prin multe și grele încercări, asumându-și cu tărie misiunea de Întâistător al Bisericii din România. Totodată, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a depănat preoților de față câteva amintiri despre felul în care l-a cunoscut pe Patriarhul Justinian și întâlnirile avute cu aceste cu diferite ocazii.

Referatul principal despre vizita Patriarhului Justinian la Arad, pe parcursul celor patru zile, locurile și instituțiile vizitate precum și târnosirea celor două lăcașuri de rugăciune, a fost prezentat de către părintele Emil Roman, care era în acea vreme ostenitor la Centrul Eparhial. Părintele, a dat citire, apoi, unor secvențe biografice și câtorva mărturii revelatoare, în care este evocată personalitatea marelui ierarh. În cadrul întrunirii au avut loc luări de cuvânt din partea pr.dr. Vasile Pop, pr. Pavel Goldiș, arhid. Iov Orădan.

Conferința preoțească de toamnă a preoților din Protopopiatul Sebiș

Luni, 23 Octombrie 2017, în Biserica cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, din Sebiș, a avut loc conferința de toamnă a preoților din Protopopiatul Sebiș.

În prima parte a întâlnirii, a fost săvârșită slujba de Te-deum, de către Preasfințitul Emilian Crișanul – Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, alături de un sobor de preoți și diaconi.

În continuare, Preaonoratul Părinte Protopop Alexandru Botea, a deschis lucrările conferinței preoțești de toamnă, prin rostirea unui cuvânt de bun venit – delegației chiriarhale, în frunte cu Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul – Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, însoțit de Pr. Silviu-Nicolae Faur – Consilier administrativ-bisericesc în cadrul Arhiepiscopiei Aradului, și Arhid. Tiberiu Ardelean – Inspector Eparhial.

Astfel, Preaonoratul Părinte Protopop, a mulțumit mai întâi Înalt Preasfințitului Părinte Timotei Sevicu – Arhiepiscop al Aradului, pentru părinteasca purtare de grijă față de preoții Protopopiatului Sebiș, adresând totodată alese mulțumiri și urări de bun venit și Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul, care este prezent pentru prima oară în cadrul conferințelor preoțești ale preoților Protopopiatului Sebiș, adresând în acest sens și urarea unei activități rodnice în ogrorul eparhiei arădene.

La rândul său, Preasfințitul Părinte Emilian, care a prezidat lucrările conferinței preoțești, a transmis binecuvântarea Întâistătorului eparhiei arădene – a Înalt Preasfințitului Părinte Timotei – care l-a delegat spre a lua parte la conferința de toamnă a preoților din Protopopiatul Sebiș, exprimându-și bucuria de a se găsi în mijlocul tuturor preoților din Protopopiatul Sebiș.

În cele ce au urmat, în conformitate cu tematica anului omagial 2017, care în a doua parte este închinat evocării patriarhului Justinian și apărătorilor ortodoxiei în timpul comunismului”, Pr. Marian Ciucur de la Parohia Buteni a susținut referatul principal cu titlul: „Justinian Patriarhul – apărător al bisericii în timpul perioadei comuniste”.

Întrunirea s-a încheiat prin împreună cântare „Apărătoare Doamnă” și binecuvântarea arhierescă.

(Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiaaradului.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu

Costul unui abonament este de 50 lei anual.